

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové, v právní věci žalobce **I.P.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Smilem, advokátem se sídlem Třemošná, Hromnice 33, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31.3.2015, č.j. MV-16234-3/SO/sen-2015,

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I.

Napadené rozhodnutí.

Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 31.3.2015, č.j. MV-16234-3/SO/sen-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „prvoinstanční orgán“) ze dne 18.12.2014, č.j. OAM-43169-11/DP-2014 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

Prvoinstančním rozhodnutím bylo rozhodnuto, že „žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání se zamítá a platnost povolení k dlouhodobému pobytu se podle ustanovení § 44a odst. 3 ve spojení s ustanovením § 35 odst. 3 s odkazem na ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zák.č. 326/1999 Sb.,

neprodluhuje, neboť žadatel byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu“.

II. Žaloba.

Žalobce žalobu odůvodnil tím, že postup správního orgánu považuje za postup nedůvodný, neodůvodněný, libovolný a svévolný a v podstatě i nezákonný. Žalovaný v podstatě legalizuje postup prvoinstančního orgánu, který hodnotí jako správný, zákonný a odůvodněný. Skutečností však zůstává, že žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem podnikání žalobce předložil dne 11.11.2014. Své negativní rozhodnutí pak správní orgán odůvodňuje rozsudkem Okresního soudu v Rokycanech sp.zn. 1 T 239/2013 ze dne 18.12.2013, která nabyl právní moci dne 21.1.2014, kterým byl žalobce odsouzen pro trestný čin dle § 274 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání tří měsíců se zkušební dobou v trvání osmnácti měsíců a dále mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců. Od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti bylo podmíněně upuštěno dne 23.9.2014 se stanovením zkušební doby dvanácti měsíců. Žalobce považuje uvedené soudní potrestání za svoje pochybení, které je a bylo excesem z jinak řádného způsobu života, který vede po celou dobu pobytu na území ČR. Žalobce však postup správního orgánu hodnotí jako nezákonný, kdy postup správního orgánu prvního stupně jako postup správný stvrzuje i odvolací správní orgán. V této souvislosti se odvolací správní orgán odvolává na dále uvedená ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu“), § 35 odst. 3 - dobu pobytu na území na vízum nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37), § 37 odst. 1 - ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Proti citaci uvedených zákonných ustanovení nelze pochopitelně nic namítat. Žalobce je však přesvědčen, že závěry, které z uvedených zákonných ustanovení správní orgán dovozuje, jsou nesprávné, a to zejména v otázce počátku a průběhu správního řízení. Žalobce je přesvědčen, že tvrzení odvolacího správního orgánu, že jeho nečinnost ve lhůtách stanovených zákonem byla v zásadě v prospěch žalobce, neboť po celou dobu mohl cizinec na území ČR pobývat, je tvrzením zcela účelovým, kterým se správní orgán snaží odůvodnit a v podstatě i zlehčit svoji nečinnost. V naznačených souvislostech žalobce vychází ze skutečnosti, že žádné zákonné ustanovení nestanoví správnímu orgánu ani povinnost, ani právo začít ve věci konat až na základě žádosti předložené cizincem. Žalobce je přesvědčen, že vzhledem k výkladu uvedených zákonných ustanovení má správní orgán začít konat z úřední povinnosti. Zřejmě také proto je v zákoně o pobytu ustanovení § 105 odst. 1 písm. a) kde je výslovně uvedeno: „soud, který pravomocně rozhodl ... o odsouzení cizince ... informuje o této skutečnosti útvar policie příslušný podle místa hlášeného pobytu cizince“. Podle názoru žalobce tedy měl správní orgán začít konat ve věci zrušení platnosti víza ihned po předání příslušné informace soudem, kdy den předání této informace je také dnem zahájení správního řízení. I s přihlédnutím k možné časové prodlevě při předávání předmětné informace mělo být zahájeno správní řízení a ve věci rozhodnuto nejpozději dne 31.8.2014. Správní orgán však rozhodl až dne 18.12.2014, a to nikoli na základě informace předložené soudem, ale na základě žalobcem předložené žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR. Zákon o pobytu upravuje lhůty pro rozhodnutí správního orgánu odlišně od lhůt stanovených správním řádem.

Podle ustanovení § 169 odst. 1 citované zákona „*pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, rozhodnutí se vydá ve lhůtě 60. dnů ode dne podání žádosti*“. Zákon o pobytu cizinců pak nijak neupravuje důvody, pro které by uvedená zákonná lhůta mohla být překročena. Nepochybně by bylo možno použít příslušná ustanovení správního řádu, konkrétně § 71 upravující důvody překročení zákonem stanovené lhůty, či ustanovení § 64, který upravuje přerušení řízení. Na žádnou z uvedených skutečností se však žalovaný neodvolává, ani je necituje, pouze zcela formalisticky legalizuje nezákonný postup správního orgánu prvního stupně. Lhůty stanovené v zákoně o pobytu cizinců na území ČR jsou lhůtami zákonnými, nepodléhají tedy a ani nemohou podléhat libovolnému, či svévolnému výkladu správního orgánu. V této souvislosti žalobce upozorňuje na jednu z základních zásad ústavního pořádku České republiky, a to zásadu, že „*státní orgán může činit pouze to, co mu zákon dovoluje*“. Popsaným přístupem pak odvolací správní orgán zcela zásadním způsobem zasahuje do vztahu účastníka řízení a správního orgánu, kdy sám správní orgán v podstatě může cokoliv a na druhé straně fyzická osoba je vystavena často i fatálním následkům v případě nerespektování zákonných lhůt, např. při zmeškání lhůty pro podání odvolání atp. Žalobce dále namítal, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí vyjadřuje k námitce žalobce, kterou uvedl ve svém odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, a sice k námitce, že se správní orgán vůbec nezabýval zhodnocením věci ve smyslu ustanovení § 174a zákona o pobytu. Žalovaný této části svého rozhodnutí výslovně uvádí: „*Komise uvádí, že správní orgán prvního stupně zamítl žádost účastníka řízení podle § 44a odst. 3 s odkazem na § 35 odst. 3 s odkazem na § 37 odst. 1 písm. a) zákona č.326/1999 Sb. Z uvedené konstrukce ustanovení nevyplývá povinnost správního orgánu prvního stupně posuzovat přiměřenost dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života. Správní orgán I. stupně tudíž nepostupoval v rozporu se zákonem*“. Žalobce však při hodnocení textu ustanovení § 174a uvedeného zákona musí dojít k závěru, že toto ustanovení se vztahuje na všechna rozhodování správního orgánu ve věcech pobytu cizinců na území ČR, a že žádná rozhodnutí nejsou z působnosti tohoto zákonného ustanovení vyňata. Žalobce uzavřel, že rozhodnutí správního orgánu je rozhodnutím účelovým, formálním, formalistickým, nedůvodným a neodůvodněným. Popsaným postupem překračuje správní orgán meze správního uvážení a jeho rozhodnutí je rozhodnutím svévolným, vydaným na základě libovůle správního orgánu. Výklad, který správní orgán používá, je porušením pravomoci správního orgánu, kterým nepřípustně zasahuje do práv účastníka řízení. Naznačená svévole a libovůle rozhodnutí je v zásadním rozporu s charakterem státní správy, kdy v případě činnosti této státní správy jde o činnost, která je upravena a řízena zákonem. Základní povinností správního orgánu pak při správním uvážení je povinnost zabývat se všemi hledisky, která jsou pro rozhodnutí potřebná, opatřit si potřebné důkazy a z těchto pak vyvodit skutkové a právní závěry a dospět tak k odpovídajícímu rozhodnutí. V uvedeném správním uvážení se pak správní orgán může a musí pohybovat pouze v zákonném rámci. V žádném případě však správnímu orgánu nepřísluší rozšiřující a účelový výklad právních norem.

III.

Vyjádření žalované.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a dále uvedla, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č.j. 6 A 171/2002 – 41, „*namítané průtahy nemají relevanci z hlediska zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť průtahy v řízení lze charakterizovat jako nečinnosti*

státního orgánu, kde pro procesní ochrana proti této nečinnosti musí směřovat k tomu, aby tato nečinnost skončila, tj. aby státní orgán ve věci jednal a rozhodl. Již z povahy věci proto není možno zrušit vydané rozhodnutí státního orgánu“. S ohledem na uvedené žalovaná neshledala v průtazích v řízení vadu způsobující nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nezahájení řízení o zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu bylo postupem ve prospěch účastníka řízení. Neposouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu bylo v souladu se zákonem, neboť takovéto správní uvážení nad rámec zákona by bylo v rozporu s § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, kdy správní orgán postupuje v souladu se zákony a uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.

IV.

Posouzení věci soudem.

Vzhledem k tomu, že žalobce souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez jednání, a žalovaná ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřila nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byla poučena o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), o věci samé bez jednání.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Podle § 35 odst. 3 zákona o pobytu dobu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37). Ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu (§ 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu).

Podáním žádosti žalobce „o *prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání*“ bylo, v souladu s ustanovením § 44 odst. 1 správního řádu, podle kterého je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu, zahájeno správní řízení. V tomto správním řízení byly správní orgány povinny aplikovat ustanovení § 35 odst. 3 stejně tak jako ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu.

Správní orgány zásadně rozhodují podle skutkového stavu, který zde byl v době vydání správního rozhodnutí. V době vydání správních rozhodnutí byla naplněna podmínka ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu, tj. že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, tudíž správní orgány nijak nepochybily, když k této skutečnosti přihlédly a žádost žalobce zamítly.

Na skutečnosti, že byl žalobce pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, nemění nic skutečnost, že správní orgány před podáním žádosti žalobce nezačaly řízení o „*zrušení platnosti víza*“. Nedošlo-li ke „*zrušení platnosti víza*“, byly správní orgány povinny k pravomocnému odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu přihlédnout

v řízení zahájeném žádostí žalobce, neboť v tomto řízení byly povinny aplikovat ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu. Ze žádného ustanovení zákona o pobytu nevyplývá, že v případě, že nebylo zahájeno řízení o „zrušení platnosti víza“, by nebylo možné přihlídnout v řízení o „o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu“.

Pokud jde o ustanovení § 169 odst. 1 zákona o pobytu, toto ustanovení odchylně od ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu, upravuje lhůty pro vydání rozhodnutí o žádosti. Tento fakt nic nemění na podstatě těchto lhůt, tedy že se stále jedná o lhůty pořádkové. Jejich porušení nemá vliv na zákonnost či nezákonnost správního rozhodnutí. Nejedná se o lhůty propadné, tedy že by po jejich uplynutí nebylo možné vůbec vydat správní rozhodnutí, popř. přihlížet ke skutečnostem před či po jejich uplynutí zjištěným.

Nedůvodnou soud shledal i námitku žalobce o nesprávném neaplikování ustanovení § 174a zákona o pobytu, podle kterého při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

Ustanovení § 174a zákona o pobytu stanoví, co je nezbytné zohlednit při „posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí“, nikoli, že správní orgány jsou povinny v každém svém rozhodnutí „posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí“. K aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu tak může dojít teprve tehdy, pokud některé ustanovení zákona o pobytu správnímu orgánu v tom kterém řízení povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí ukládá.

V případě aplikace ustanovení § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu tomu tak není. Na rozdíl například od ustanovení § 37 odst. 2 téhož zákona.

K obdobnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27.1.2012, č.j. 8 As 34/2011-85 (dostupný na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud v bodech 19, 21 a 22 odůvodnění rozsudku uvedl, že „zákon o pobytu cizinců v § 37 v odst. 1 a odst. 2 vymezuje různé situace, při kterých správní orgán zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů; při aplikaci § 46 téhož předpisu pak platnost povolení k dlouhodobému pobytu. Zatímco v případě důvodů vymezených ve druhém odstavci § 37 zákon o pobytu cizinců stanoví, že správní orgán musí při posuzování přiměřenosti rozhodnutí přihlížet zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, v případě odstavce prvního taková podmínka stanovena není. Správní orgán, mimo jiné s ohledem na § 2 odst. 4 správního řádu, dbá na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem. Právě možnost zrušit dlouhodobý pobyt cizince s odkazem na § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců představuje vyjádření veřejného zájmu na tom, aby na území České republiky dlouhodobě nepobývali cizinci, kteří se dopustili úmyslné trestné činnosti. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18.12.2008, č.j. 7 As 21/2008 - 101, vyjádřil přesvědčení, že proporcionální posuzování práva stěžovatele na ochranu jeho rodiny a veřejného zájmu na ochraně společnosti provedl již zákonodárce přijetím předmětné zákonné úpravy a shledal, že zájem státu a společnosti na tom, aby se na území České republiky nezdržovali cizinci, kteří spáchali úmyslný trestný čin, za nějž byli

odsouzení, a mohli tedy představovat být jen potencionální hrozbu pro společnost, je mnohem důležitější a závažnější, než individuální právo tohoto cizince na ochranu jeho rodinného života. Nejvyšší správní soud v předmětném rozsudku dále dovodil, že výjimkou z pravidla, kdy by správní orgán nemusel aplikovat určitý právní předpis nebo měl užít „zmírňujícího“ správního uvážení, by mohly být jen mimořádné okolnosti, zejména to, že aplikací uvedeného právního předpisu by se správní orgán dopustil jednání, které by bylo v rozporu s principy materiálního právního státu, zejména v rozporu s principy lidskosti. Připustil, že takovou situaci by obecně mohly být i případy, kdy by hrozil zásah do rodinného života dotčené osoby“.

V žalobě žalobce pouze tvrdil, že mělo dojít k aplikaci ustanovení § 174a zákona o pobytu, v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí pak žalobce pouze obecně popsal, jak ze svého pohledu vnímá situaci na Ukrajině, aniž by však uvedl, jaké konkrétní hrozby a na základě jakých konkrétních skutečností na území Ukrajiny hrozí právě jemu. Nelze tudíž dospět k závěru, že by žalobce tvrdil a prokázal, že se neprodloužením pobytu žalobci správní orgány dopustily „jednání, které by bylo v rozporu s principy materiálního právního státu, zejména v rozporu s principy lidskosti“. Dlužno doplnit, že ochrany před pronásledováním nebo před hrozcí vážnou újmu je nezbytné se zásadně domáhat na základě jednotlivých ustanovení zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

V.

Rozhodnutí soudu.

Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

VI.

Náklady řízení.

Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Plzni dne 31. července 2015

Mgr. Alexandr Krysl,v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lenka Kovandová